

РЕШЕНИЕ

№ 707

гр. София, 07.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в
публично заседание на 10.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **8619** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 84-85 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на А. Р. Х., Л. [ЕГН], гражданин на И., с адрес [населено място], [улица], РПЦ на ДАБ при МС срещу Решение № 4318/29.07.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя. С жалбата се твърди, че актът е издаден при съществени нарушения на процесуалните правила и противоречие с материалния закон. Правят се възражения, че обжалваният административен акт е постановен в нарушение на чл.8 и чл. 9 от ЗУБ. Жалбоподателят принадлежи към определена социална група, доколкото съдебната практика на СЕС определя лицата хомосексуалисти като социална група, която подлежи на преследване по смисъла на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ в държавата на произход И.. Административният орган е посочил информация за И., която е в подкрепа на твърденията на чуждия гражданин, но въпреки това, без да се мотивира е отказал да му предостави международна закрила. В обжалваното решение е обсъдена информацията, че в И. хомосексуалността като цяло не се обсъжда открито и мъжете – хомосексуалисти са изправени пред сериозна дискриминация, включваща злоупотреба и тормоз от страна на членове на семейството, колеги от работата, религиозни фигури и училищни и обществени лидери. Решението е постановено и в нарушение на чл.75, ал. 2 от ЗУБ, не е изпълнено задължението на административния орган да изложи аргументи относно сигурността на държавата на произход, които да съпостави с личната бежанска история. От събраната информация в хода на административното производство се установява по категоричен начин, че доброволните еднopolови отношения в И. са криминализирани в чл. 234 – 245 от Ислямски наказателен кодекс

на И., което по своята същност е преследване. Може да се направи извод за наличието на основателен страх от преследване на територията на И., поради принадлежността на жалбоподателя към определена социална група. Също така не е допустимо да се очаква, че за да избегне преследване, дадено лице, търсецо убежище, трябва да прикрива своята хомосексуалност в страната си на произход, както твърди административния орган. Обжалваното решение е немотивирано и необосновано, което е основание за неговата отмяна. Освен изложените факти от самия административен орган са налице и множество доклади на международни организации относно издевателствата и преследването, на което са подложени хората с различна сексуална ориентация в И., които данни не са изследвани и обсъдени. Следва решението да бъде отменено и върнато за ново произнасяне, доколкото според чл. 4, пар. 3 от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. трябва да се вземат предвид всички относими факти, свързани със страната на произход, личния статут и личното положение на молителя, необсъждането им ще представлява нарушение на правото на ЕС и е основание за отмяна на атакувания акт. Позовава се на решения по адм.дело №3841/2025 г. и адм. дело №10822/2015 г. на ВАС на РБ. В хода на съдебното производство доводите се поддържат от адв. И..

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез юрисконсулт К. оспорва жалбата.

СГП, редовно уведомена, не участва в съдебното производство.

Съдът, въз основа на доказателствата по делото и след преценка на доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

На 25 април 2025 г. е подадена молба за международна закрила от А. Р. Х., гражданин на И.. На същата той е регистриран от ДАБ при МС със следните данни: А. Р. Х., от мъжки пол, гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], И., средно образование, неженен, етническа принадлежност – гашгаи, атеист.

Личните данни на чужденеца са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т. 3 от ЗУБ.

Проведено е интервю в присъствието на преводач от и на персийски език. За проведеното интервю е съставен Протокол рег. № УП17622/06.06.2025 г. По време на интервюто заявителят посочва, че е напуснал И. в средата на месец март 2025 г. и е заминал нелегално за Турция. Нелегално е преминал границата и влязъл на територията на Република България, като крайната му цел е да стигне до Англия, но бил задържан и това го принудило да подаде молба за закрила в Република България. В И. е бил задържан еднократно по време на протестите и във връзка с ютюб канал, в който качвал материали. След три дни е освободен, не е имал други проблеми. Не е имал проблеми от страна на официалните власти или други структури във връзка с етническата принадлежност, нито заради атеизма, въпреки, че семейството му е силно религиозно. Не е членувал в политическа партия или организация. Напуснал И., заради проблемите, които имал със семейството си. Майка му разбрала, че е хомосексуалист, казала на вуйчо му и той предал информацията на иранските тайни служби. След като майка му го заварил заедно с приятеля му, той напуснал дома си и отишъл в неговата къща. Получавал съобщения от членове на семейството, че е опетнил честта на семейството, което се срамувало от него, срамували се пред хората и го заплашвали, че ще го намерят и убият. От колеги разбрал, че от тайните служби са го търсили на местоработата му. Негов приятел го посъветвал и му помогнал да напусне И. и да организира пътуване до Англия, защото там не правят проблеми на хомосексуалистите. Смята, че в И. ще бъде осъден на смърт, защото такава е наказанието за хомосексуалистите. Посочва, че е хомосексуалист още от юношеска възраст. Иска да живее в държава, в която няма да бъде преследван заради сексуалната си ориентация.

В отговор на писмо рег. № 17622/12.06.2025 г. от ДАБ при МС, Държавна агенция „Национална сигурност“ е изпратила становище рег. № М-6559/10.06.2025г., съгласно което не възразява да

бъде предоставена закрила в Република България на А. Р. Х., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

Със становище от 17.07.2025 г. главен експерт в отдел „Производство по международна закрила – кв. Военна рампа“ – РПЦ – С. е предложил на председателя на ДАБ на чужденеца да се откажат статут на бежанец и хуманитарен статут.

С оспореното в настоящото производство решение № 4318/29.07.2025 г. на председателя на ДАБ молбата на А. Р. Х. за международна закрила е отхвърлена на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 ЗУБ . Административният орган е приел, че няма основания за предоставяне на бежански статут, нито на хуманитарен статут. Мотивът за напускане на страната на произход е приел за неясен, а твърденията за проблеми във връзка със сексуалната ориентация е счел, че не са доказани. Съображенията на административния орган за отказ на статут на бежанец са следните: не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец във връзка с чл.8 ЗУБ. Общата обстановка в И. не дава основание за страх от преследване по смисъла на Женевската конвенция от 1951г. Посоченият от жалбоподателя мотив да напусне страната си не е по причина на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група и затова не се оценява като релевантен за предоставяне на статут на бежанец мотив. И. гражданин не твърди спрямо него да са предприети някакви реални действия на преследване, нито от страна на държавен орган, нито от организация, на която държавата не желае или не може да противодейства. Изложени са мотиви и за липса на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут на чужденеца, тъй като установената фактическа обстановка не дава основание да се приеме, че той е бил принуден да напусне държавата си по произход, поради реална опасност от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Кандидатът не е бил обект на никакви посегателства и не е претърпял насилие в страната по произход. Формиран е извод, че жалбоподателят не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателство по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. При разглеждане на случая във връзка с хипотезата на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ ответният орган е приел, че липсват основания да се приеме, че чужденецът е бил принуден да отпътува, поради реална опасност от тежки заплахи срещу живота или личността му в случай на въоръжен конфликт. След обсъждане на информацията, съдържаща се в приложената с преписката справка на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ вх. № МД-02 - 392/15.07.2025 г., ответникът е счел, че не може да се направи обоснован извод, че И. се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт, липсват и данни за наличие на безогледното насилие в страната. Посочил е, че не се установява спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени заплахи, които да са актуални към момента на производството, за да се счита, че ако се завърне на територията на държавата си по произход, той би бил изправен пред реален риск от тежки посегателства, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут. Цитирана е част от информацията, съдържаща се в справка на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ вх. № МД-02-392/15.07.2025 г.: „...хомосексуалността като цяло не се обсъжда открито и мъжете – хомосексуалисти са изправени пред сериозна дискриминация, включваща злоупотреба и тормоз от страна на членове на семейството, колеги от работата, религиозни фигури и училищни и обществени лидери. Отстраняването от семейството /остракизъм/ е често срещано явление, особено при консервативни семейства. Международни наблюдатели съобщават, че хомосексуалните и бисексуалните лица, които не разкриват открито своята сексуална ориентация и поддържат нисък профил, могат да се движат свободно в обществото, особено в по-големите градове, които предлагат по-голяма анонимност.“.

Справка вх. № МД-02-392/15.07.2025 г. на ДАБ при МС съдържа данни за правата на хомосексуалистите в И.. Видно от справката, законите в И. криминализират еднополовата

сексуална активност по взаимно съгласие, която се наказва със смърт, бичуване или по-леко наказание, но през 2023 г. няма данни за практическо изпълнение на такива наказания. Запознанства могат да се извършват онлайн, не само в установени „клубове“, каквито продължават да съществуват в големите градове. Службите за сигурност не се стремят да идентифицират или да наказват лица единствено за участие в еднополови връзки. ЛГБТ лицата обаче, които изразяват открито своята сексуална ориентация са изправени пред висок риск от официална и обществена дискриминация, включително потенциален арест и наказателно преследване. Силно е ограничено участието им в общността и работната сила. Изправени са пред риск от насилие, включително от членове на семейството, членове на обществото и властите. В И. има ниска обществена толерантност към лица със сексуална ориентация, която са възприема като отклонение от „нормата“.

В съдебното производство е представено писмено заключение на д – р В. Б. С., специалист – психиатър, с допълнителна квалификация по сексология, вещо лице в списъка на СГС за 2025 г., който е освидетелствал по негово желание А. Р. Х.. След проведен психо-физиологичен Тест за сексуална ориентация е направено заключение, че А. Р. Х. е с хомосексуална ориентация. Преживял е остра стресова реакция, преминала в разстройство в адаптацията – смесена тревожно – депресивна реакция при хомосексуална личност.

Представено е извлечение от Ислямски наказателен кодекс на И., видно от което, доброволните еднополови сексуални контакти между лица от мъжки пол са криминализирани и се наказват със смъртно наказание или сто удара с камшици.

Представени са извлечения от онлайн публикации относно извършени екзекуции на над 1000 души за девет месеца в И., публикация за убит хомосексуалист в И. от членове на неговото семейство, данни за жестоки наказания и издевателства над членове на ЛГБТ общността в страната.

Представена е и Справка с № МД – 02 – 509/25.09.2025 г. на ДАБ при МС относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в И..

При горната фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в преклузивния срок по чл. 84, ал. 3 ЗУБ и е процесуално допустима. Разгледана по същество е основателна.

Обжалваният административен акт е издаден от компетентен орган - председател на ДАБ, съгласно чл. 75, ал. 1 от ЗУБ, в установената от закона писмена форма, като са изложени фактическите и правни основания, въз основа на които ответникът е приел, че спрямо чужденеца не са налице нормативно предвидените предпоставки за предоставяне на международна закрила.

При постановяване на решението са допуснати съществени нарушения на процедурните правила, довели до неправилно приложение на материалния закон. Не са изяснени всички относими факти и обстоятелства от личната история на кандидата за международна закрила и данните, посочени и в справката на ДАБ при МС относно правата на хомосексуалните лица в И.. На първо място настоящата инстанция счита за безспорно доказана хомосексуалната ориентация на заявителя, видно от становището на д – р В. Б. С.. На второ място съдът счита, че се доказва опасност от преследване спрямо хомосексуалните лица в И., предвид обстоятелството, че еднополовите сексуални контакти между лица от мъжки пол са криминализирани и подлежат на смъртно наказание или наказание от сто удара с камшици. С решението е мотивиран извод за неоснователност на молбата за международна закрила, по съображения, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Не е изследвано обаче задълбочено и не са събрани доказателства във връзка с основното твърдение на жалбоподателя, обосноваващо

търсената закрила – хомосексуалната му ориентация и заявлението му, че в И. интимната връзка с мъж се наказва със смърт. В тази насока от административния орган са изложени противоречиви мотиви, които препятстват преценката за материална законосъобразност на оспорения акт. Административният орган, позовавайки се на данните в справка на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС вх. № МД-02 – 392/15.07.2025г., е посочил, че хомосексуалистите в И. са изправени пред сериозна дискриминация, включваща злоупотреба и тормоз от страна на членове на семейството, колеги от работата, религиозни фигури и училищни и обществени лидери, но въпреки това е приел, че не съществува риск от посегателство спрямо жалбоподателя. Основателно е възражението и предвид представената съдебна практика на СЕС, че лицата с хомосексуална ориентация са социална група по смисъла на чл. 8, ал.1 от ЗУБ и по причина на принадлежността си към тази социална група са обект на преследване в И., както от страна на официалните власти, така и от страна на недържавни субекти. Представени са доказателства, че те са заплашени и спрямо такива лица се упражнява физическо, психическо и сексуално насилие, дискриминация и наказателно преследване и се налагат тежки наказания, които са непропорционални или дискриминационни, включително и смъртно наказание. Тези действия могат да бъдат оценени като преследване по смисъла на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ, от субекти по чл. 8, ал. 3 от ЗУБ, спрямо социална група по смисъла на чл. 8, ал.1 от ЗУБ. Тези данни, включително и съдържащите се в справката на ДАБ при МС не са обсъдени от административния орган, което е довело до необоснован извод за липса на основание за предоставяне на международна закрила. Вместо това, ответният орган избирателно е цитирал част от съдържанието на справката, без да формира каквито и да е собствени изводи относно положението на лицата с различна сексуална ориентация в И., респ. жалбоподателят такова лице ли е и как се съотнася установеното въз основа на тези данни към личната му история.

Във връзка с гореизложеното следва да се посочи, че с Решение на Съда на Европейския съюз от 7 ноември 2013г. по съединени дела C-199/12 до C-201/12 е дадено тълкуване на Директива 2004/83/ЕО на Съвета, приложено към делото, в контекста на въпроси дали хомосексуалните лица съставляват определена социална група при преценка на искане за получаване на статут на бежанец, самото обстоятелство на наказуемост на хомосексуалните действия с лишаване от свобода представлява ли акт на преследване и при какви обстоятелства. Дадено е следното тълкуване: „1) Член 10, параграф 1, буква г) от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, трябва да се тълкува в смисъл, че наличието на наказателно законодателство като разглежданите във всяко от главните производства, което е насочено конкретно към хомосексуалните лица, позволява да се установи, че тези лица трябва да се разглеждат като съставляващи отделна социална група. 2) Член 9, параграф 1 във връзка с член 9, параграф 2, буква в) от Директива 2004/83 трябва да се тълкува в смисъл, че единствено наказуемостта на хомосексуални действия не представлява сама по себе си акт на преследване. От друга страна, наказание лишаване от свобода, с което се наказват хомосексуални действия и което действително се прилага в приелата подобно законодателство страна на произход, трябва да се счита за несъразмерно или дискриминационно наказание и поради това представлява акт на преследване. 3) Член 10, параграф 1, буква г) от Директива 2004/83 трябва да се тълкува в смисъл, че изключени от

нейното приложно поле са единствено хомосексуални действия, които са наказуеми съгласно националното законодателство на държавите членки. При преценката на искане за получаване на статут на бежанец компетентните органи нямат основание да очакват, че за да избегне опасността от преследване, търсецът трябва да прикрива своята хомосексуалност в своята страна на произход или да се въздържа от изразяване на своята сексуална ориентация.”.

В настоящия случай се касае именно за твърдения на търсецът закрила, че е хомосексуално лице, а данните, съдържащи се в представените от ответника доказателства, сочат, че в страната на произход сексуалните отношения между лица от един и същи пол са криминализирани и се наказват със смърт, бичуване или с по-леко наказание. Следователно, молбата на А. Р. Х. следва да се прецени съобразно даденото от СЕС тълкуване в цитираното решение, като се разгледа личното му положение, с оглед заявената му принадлежност към определена социална група – тази на хомосексуалните лица, като се прецени дали спрямо него е осъществено преследване поради сексуална ориентация и дали е застрашен от смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание в страната по произход. Следва да се прецени и приложението на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ относно рисковете за живота и сигурността на чужденеца при връщането му в страната по произход при данните за сексуалната му ориентация и данните за отношението в И. спрямо лица с хомосексуална ориентация.

В тази връзка следва да се посочи, че разглежданият елемент от личния живот на кандидата за закрила, неподлежащ на непременно обективизиране чрез определени действия/бездействия и числящ се поначало към строго интимната сфера на личността, поради което е обяснима липсата на данни спрямо чужденеца да са отправяни заплахи, той да е бил обект на посегателства и въобще да осъществено спрямо него преследване поради сексуалната му ориентация. Поради това е дължима преценка на риска от бъдещо преследване с оглед сексуалната му ориентация в контекста на останалите заявени от него лични обстоятелства и положението на лицата от тази социална група в страната по произход.

В допълнение следва да се посочи, че цитираната информация в решението: „...Международни наблюдатели съобщават, че хомосексуалните и бисексуалните лица, които не разкриват открито своята сексуална ориентация и поддържат нисък профил, могат да се движат свободно в обществото, особено в по-големите градове, които предлагат по-голяма анонимност.“, не следва да се взема предвид при преценката на искането за получаване на статут на бежанец съобразно тълкуването, дадено с цитираната по-горе т. 3 от Решение на Съда на Европейския съюз от 7 ноември 2013г. по съединени дела C-199/12 до C-201/12.

По гореизложените съображения обжалваното решение следва да се отмени. На основание чл.173, ал.2 от АПК преписката следва да се изпрати на председателя на ДАБ за ново произнасяне по молбата на А. Р. Х. за предоставяне на закрила по чл. 8 или чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, при което предпоставките за предоставяне на статут на бежанец или на хуманитарен статут следва да се преценят в контекста на заявената принадлежност към специфична социална група - тази на хомосексуалните лица, включително и като се анализират доказателствата за такава принадлежност на лицето, както и се анализира

информацията за ситуацията в страната на произход, в т.ч. и относно положението на лица с различна сексуална ориентация. Административният орган следва да съобрази постановеното от Съда на Европейския Съюз (четвърти състав) решение от 7 ноември 2013 година по съединени дела С-199/12 до С-201/12, по тълкуването и прилагането на разпоредби от член 9 и 10 от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година. В този смисъл е и цитираната съдебна практика на ВАС на РБ и на СЕС. Воден от горното, Административен съд София град, I - во отделение, 43 - ти състав:

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на А. Р. Х., Л. [ЕГН], гражданин на И., с адрес [населено място], [улица], РПЦ на ДАБ при МС Решение № 4318/29.07.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя.

ИЗПРАЩА преписката на председателя на Държавна агенция за бежанците за ново произнасяне по молбата за международна закрила, подадена от А. Р. Х., Л. [ЕГН], гражданин на И., след изпълнение на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени с мотивите на настоящото решение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: